

POKORNÝM
DÁVÁ
MILOST
Jk 4,6

—
6
1983

živá
SLOVA

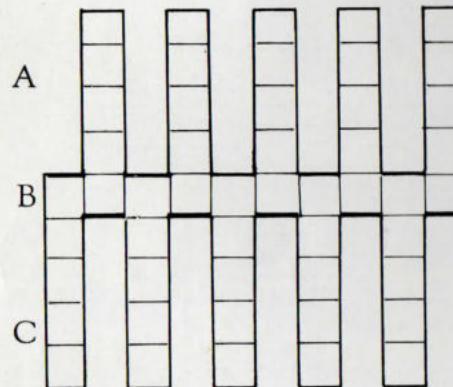
ROČNÍK XV

Tyto věci psal jsem vám věřícím ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život, a abyste věřili ve jméno Syna Božího [I 5, 13].

Mnoho věřících mívá neustálé pochybnosti o svém spasení. Dokonce i Martin Luther při jedné ze svých deprezí měl pocit, že je mu nablízku Satan. Zdálo se mu, jako by slyšel šeptající hlas: „Martine, myslíš si, že jsou tvé hřichy odpuštěny?“ Po chvíli Luther vyskočil a hlasitě vykřikl: „Ne, to si nemyslím, to vím, protože to Bůh říká ve svém Slově!“ S tímto mocným ujištěním se vzepřel d'áblu a opěl svou věru o jistotu Božích zaslání.

Když se někdo zeptal známého evangelisty Moodyho, zda má také nějakou pochybnost. A on odpověděl, že nemá čas, aby mohl pochybovat. Mno-

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Netrpiš pochybnostmi?

zí lidé jsou plni pochybností, protože nemají nic na práci. Pochybují ráno, v poledne i večer. Budeme-li však pracovat pro Pána a uvídíme-li jak odpovídá na naše modlitby, pak všechny pochybnosti zmizí! Jak můžeme pochybovat, když vidíme okolo sebe bratry a sestry, kteří přijali odpuštění svých hřichů a nyní stojí pevně v Boží milosti již 5, 10 nebo 20 let? A přesto mnozí lidé říkají, že si nemohou pomoc a musí stále pochybovat. My se však můžeme všech pochybností zbavit, půjdeme-li Boží cestou. To první, co musíme učinit, je přijmout Pána Ježíše celým srdcem. To druhé je, že Ježíš musíme vyznat. Tou třetí věcí je nestydět se za Něho. A tou čtvrtou je pracovat pro Něho.

Kéž smíme dbát uvedených postojů Martina Luthera a D. L. Moodyho. Slovo Boží bylo napsáno proto, abychom měli jistotu, že máme věčný život. Budeme-li se věrou oprádat o Boží slovo a ochotně sloužit svému Pánu, pak v našich srdcích se nebudou moci usídlit žádné pochybnosti.

přel. -hk

SPOJENÉ HŘEBENOVKY

1. L 5, 10 — 2. Mk 6, 3 — 3. L 15, 14 —
4. L 9, 34 — 5. Ž 112, 5 — 6. 1K 7, 27
— 7. L 21, 9 — 8. 4M 13, 6 — 9. 1M
10, 7 — 10. 4M 13, 13.

Tajeny: A. 1M 11, 26 — B. Mt 3, 1 —
C. 3M 10, 4.

Užitek.
Odpověď: A. Abram, B. Jan Křtitel, C.
-vt

ŽIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adr. redakce: 796 01 Prostějov, Sádky 2. - Vychází šestkrát do roka. - Předplatné na celý rok 30 Kčs, jednotlivá čísla po 5 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Trávníky 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administraci. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Reg. číslo R 5078

KDYŽ SE TEMNÉ MRAKY KUPÍ

Kde? ... „nade mnou“, pokračuje text jedné známé duchovní písni. A tak to bývá často v našem životě. Jenže hlavní je, aby se nekupily v našem srdci! Často se cítíme hříčkou životních okolností a skutečně se jí pak stáváme. A to nejen těch záporných — obav, strachu, starostí a všeobecného shonu, ale i těch nám tak příjemných — pohodlí, blahobytu, zábav a požitkářství všeho druhu, spojených pochopitelně s penězi, kterých máme stále „nedostatek“!

Proč **příznivé okolnosti** bohatství a blahobytu ožebřáčily LOTA a ABRAM se jimi nedal ovlivnit? **Srdčná účast na Melchisedechově oběti** jej učinila pámem nad týmiž okolnostmi, jimiž se nechal Lot zotročit. Nic — až do řeménka obuvi — nevzal ze sodomského bohatství, maje své bohatství v Bohu! (1M 14, 22–23)

Proč **nepříznivé okolnosti** lidské závisti, nenávisti a zloby se zneužitím „nezměnitelného zákona médského a perského“ nezotročily DANIELE strachem ze lví jámy? Protože jeho **věrný modlitebný postoj při otevřených oknech směrem k Jeruzalému** jej učinil pámem nad zdánlivě všemocnými okolnostmi! On měl svého všemocného Boha, který zacpal ústa lvů, ovlivil královo srdce a zlikvidoval své odpůrce! (Dn 6, 10–11; 19–28)

Proč **tragické okolnosti** všeobecné lidské bezradnosti a zoufalství na jedné bárce, bezmocné drcené přívalem obrovitých vln běsnícího moře vichrů a bouře uprostřed neproniknutelné temnoty, nezbavily lidskými okovy spoutaného vězňa PAVLA jeho míru, pokoje a vědomí naprosté bezpečnosti? Ne zmíněné okolnosti nad ním panují, ale on je dokonalým pámem nad nimi — pámem situace! **Boží slovo v jeho srdci** znamená pro něho daleko víc než to rozbouřené moře, divoké vichry, beznaděje lidského zoufalství a temné mraky nad hlavou! Vždyť on — omilostněný hříšník — Pavel je vlastnictvím všemohoucího Boha a on svému Bohu slouží vždy, všude a za všechn okolnosti! (Sk 27, 23–24)

Zjijeme v „pohnuté“ a „nebezpečné době“ „posledních časů“ (2Tm 3, 1–5), v atmosféře všeobecných obav, strachu, starostí z temné perspektivy nedozírných hrůz válečného konfliktu dnešní „atomové doby“. A snad právě nyní více než když se má osvědčit opravdová živá víra, kotví v „melchisedechovské oběti“ našeho drahého Pána a Spasitele na Golgotě, modlitebné a vyznavačské věrnosti s „jeruzalémskou orientací církve“, kde se opět začnají soustředovat dějiny, a na radošnou, obětavou a vskutku mírotvornou službu evangelia Pána Ježíše Krista, naděje, která „nezahanbuje“! Nejsme sami na té naší dnes už tak maličké bárce tchoto světa, který potřebuje pravý pokrm s naším osobním příkladem, aby všichni kolem nás, „potěšeni jsouc, nabývali dobré myslí“! (Sk 27, 33–38)

V tomto duchu bilancujme na konci tohoto — na události tak bohatého roku — a hodnotme znova své vzájemné vztahy, postoje a práci. Činíme to my v naší redakci, v našich sborech, rodinách, v osobních životech. Číň to i ty, drahý čtenáři a nalézej vždy novou sílu, radost a potěšení **ve všech svých životních okolnostech**, v nichž se též rodí naše skromná „Živá slova“ a z milosti našeho Pána uzavírá jejich ročník 1983... At dozpíváme též ten nádherný refrén a závěr shora uvedené písni: „... zlomit mne se nezdaří, srdce Kristu důvěří! Mně nic nevadí, jen když Ježíš má mne rád! A On má, On jistě má“!

To je naše přání pro Vás, draží čtenáři k nejkrásnějším svátkům lásky, míru a pokoje — a k ukončení roku milosti 1983.

Od Vaší redakce (Iz 43, 1–2)

náprsník soudu

Uděláš pro svého bratra Arona svaté roucho k slávě a ozdobě... Vezmeš dva kameny karneoly a vyryješ do nich jména synů Izraele: šest jmen do jednoho kamene a zbyvajících šest jmen do druhého „kamene podle pořadí narození. Jako kamenorytec vyrývá pečeť, tak vyryješ do obou kamenů jména synů Izraele. Vsadiš je do zlatých obrouček a umíštis oba kameny na vrchních částech náramenku, aby byly připomínkou synů Izraele. **Zhotovíš také uměný utkaný náprsník Božích rozhodnutí.** Uděláš jej týmž způsobem jako náramenik... Vysadíš jej drahými kameny ve čtyřech řadách... Kameny budou označeny jmény synů Izraele, bude jich dvanáct podle jejich jmen, na každém bude vyroto jeho jméno jako na pečeti podle dvacíta kmenů.

2. Mojžíšova 28 kap.

SARDIUS — RUBEN (Hledte syn)

Prvním kamenem velekněžského náprsníku byl **sardius**, nerost žlutavé až červené barvy, polodrahokam průměrné tvrdosti. Sardius je odrůda chalcedonu, v přírodě průsvitného až neprůhledného, matně či voskově lesklého nerostu.

K tomuto kamenu přináleží jméno prvorozenců Jákobova syna z Líe (Unavená), té málo milované, mající voskově lesklé či mldlé oči (1M 29, 32). **Ruben** — Jákobova síla a počátek jeho moci, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenosť sily se týpí jako červený sardius. Jsou zde všechny předpoklady prvorozenců, zodpovědného za své povýšení, vyvýšení. Ale není vyvýšen, sběhl jako voda, protože se dopustil smilství (1M 49, 3–4 sr. 1M 35, 22). Červený sadius bledne do žlutavé barvy písku, vyprahlosti země. Císelná hodnota jména Ruben je 252 což je 14x18. Číslo čtrnáct

je násobkem čísla 7 jako čísla duchovní dokonalosti, svatosti a pravdy a sdílí význam tohoto čísla v dvojnásobné míře. To všechno Ruben jako prvorozenc v duchovním smyslu obdržel. Avšak číslo 18 je násobkem čísla 6 a představuje plný projev zla. Tomuto projevu zla Ruben podlehl a vše to krásné, požehnané, co ho činilo prvorozencem, ztratil; prvorozencovství přešlo na pokolení Lévi. Tak jako sardius nepatří mezi zvlášť tvrdé kameny, nebyl Ruben dostatečně pevný, tvrdý v držení Božího zaslíbení.

Presto zůstává jeho odpovědnost nejstaršího bratra. Nejlépe to vidíme u příběhu Jozefa, kdy ho chtěl před bratry zachránit: „Nevylévejte krve, vrzte jej do cisterny,“ neboť ho chtěl tajně vyrovdat (1M 37, 21n). Když se pak vrátil k cisterně a Jozef tam není, říká: „Pachole není — co si jen počnu“ (překlad Šrámku). Dále v 1M v kap. 42 výčítá bratrům, že zhřešili proti pacholeti „...pročež krve jeho vyhledává se“. A když pak vládce Jozef žádá přivedení Benjamína, zaručuje se Ruben svému otci za něho svými syny: „Dva syny mé zabij, jestliže ho nepřivedu zase tobě“ (1M 42, 37).

Červená barva karneolu (sardisu) se vraci a Bůh se slitovává nad pokolením Ruben slovy Mojžíše: „Bud živ Ruben a unosef, a muži jeho ať jsou bez počtu“ (5M 33, 6). Červená barva prvního kamene v náprsníku velekněze je obrazem krve, kterou Ruben nechtěl vylít u svého bratra Jozefa. Ale jiná krev musela být vylita za mě a tvé odpustění — krev toho druhého Jozefa, našeho Spasitele Pána Ježíše Krista.

TOPAZIUS — SIMEON (Vyslyš Bůh)

Druhý kámen náprsníku byl **topaz**, žlutohnědý nerost se silným leskem a

průhledností, vyznačující se vysokou tvrdostí. Nejkrásnější je s příměsi chromu — tehdy září žlutým odstínenem až do zlatova. Řecké slovo topasoein znamená hledat, uhodnout nebo směrovat k cíli. Tento nerost se vyskytoval na ostrově Topazos, většinou zahalený mlhou; proto se námořníci museli namáhat hledání, než jej našli.

Druhý syn Jákobův je opět z Líe, která byla v nenávisti u své sestry, a Bůh ji vyslyšel. **Simeon** má císelnou hodnotu 460. Stojí zde číslo stvoření a člověka (4) vedle čísla člověka bez Boha (6x6). Simeon s bratrem Lévi se stávají nástroji nepravosti pro zlořečenou prchlivost a zatrvádilý hněv (1M 49, 5–7) v situaci, kdy chtějí pomstít svoji sestru Dínu (1M 34, 25). Lidské stvoření, pokud chce učinit spravedlnosti zadost bez Boha, se projevuje hrubým násilnictvím a pomstychtivostí. Prorocí Jákobovo „rozdělím je v Jákobovi a rozptýlím je v Izraeli“ se dokonale naplnilo (4 + 6 = 10 — číslo dokonalého pořádku). Pokolení Simeon bylo jedno z nejslabších pokolení a později splynulo s pokolením Juda. Vysoká tvrdost topasu se zde dá připodobnit zatvrzenosti Simeonově, průhlednost nerostu tomu, že tuo pokolení se musí „hledat“ a najednou ho není — splynulo s jiným národem.

Ale je zde ta nepřekonatelná Boží, odpouštějící milost! I když se naplnila Jákobova slova o rozptýlení v Izraeli, presto Bůh **toto pokolení rozptýluje právě do kmene Juda**. Do toho kmene, který je nositelem mesiášské linie, vrcholící ve výhonku kořene Izai, Synu Davídovu, Pánu Ježíši Kristu. To je ten vzácný kov, který průhlednému nerostu dodává zlatého lesku.

SMARAGDUS — LÉVI (Přidružitel, připojení)

Smaragd — je odrůda berylu. Obecný beryl je nerost málo nápadný a má slabý skeletní lesk. Barvou a leskem se druhokamové odrůdy berylu nápadně odlišují od celkem nevhledného původního nerostu. U systému zeleného smaragdu, zbarveného příměsi kysličníku chromitého, je nejzádanější barva „svěží jarní louky“ jako důkaz Boží vlády na Zemi.

-pel

Reformácia

SPOR O SVIATOSTI

Katolícky výklad kresťanstva bol sviatostný a preto aj kňazsko-obetný. Vyvinul sa na systém so siedmimi sviatosťami, ony sú prostriedkom, skrze ktorý kňaz prislhuje milosť veriacim od kolísky po hrob. Čo sa omše týka, učil, že obet, ktorú priniesol Kristus na Golgote, sa denne za účasti kňazov opakuje takzvaným nekravavým spôsobom. Rím zašiel ešte ďalej a vyhlasoval, že moc omše siha až za hrob — k dušiam v očistci a tie oslobodzuje od utrpenia.

Luther a spolu s ním aj ostatní reformátori sponzorovali, že takéto ponímanie je v rozpore s pôvodným kresťanstvom, kde sú všetci veriaci králi a kňazmi. Je iba jeden Prostredník a Prímluvca — Ježiš Kristus, a všetci veriaci majú voľný prístup v Njom skrze modlitbu viery k Bohu. Reformátori odmietli predstavu obeťujúceho kňazstva a poznali iba jednu Obet, dokonalú, dokonanú a večne platnú, ktorú priniesol Kristus.

Teóriu duchovného prepodstatnenia — transsubstanciu — chleba a vína na pravé telo a pravú krv Kristovu odmietli ako telesnú a odvodenú z pohanskej aristotelovskej filozofie, akú prvotná cirkev nepoznala. Zdôrazňovali počútie a prijatie Slova Božieho ako prostredku Božej milosti a na sviatosti sa dívali, vo svetle učenia prvotnej cirkvi, ako na ustavené Slovo. Základný rozdiel je tu v učení o milosti. Katolícka prax ukazovala, že milosť chápe temer ako duchovnú medicínu, podávanú kňazmi. Reformovaná teológia bola a je proti takému chápaniu, tak ako boli a sú aj dobrí katolícki teológovia, a milosť definuje ako nezasluženú, nepodminenú priažeh Božej, ponúkanú hriešnikovi. Milosť je teda zlatočinný vzťah Boha k hriešnikovi a vďačný vzťah omilosteného k Bohu.

Problémy vo vlastnom protestantskom svete narastali do takej miery, do akej sa opúšťala dovtedy ustálená katolícka prax. Napríklad Lutherova teológia bola výrazne spätá so sviatosťami, Luther túžil po skutočnej prítomnosti Kristovej, najmä pri Pamiatke smrti Pánovej, aby bol znovu uisťovaný celým spasením. Veril, že sa tu Kristus spája s veriacim, podávajúc mu na posilnenie svoje skutočné telo. Aj v krste videl priam znovuzrodzujúci úkon. Zwingli zase Luthera pokladal za scholastiku, ktorý sa nemohol vymaniť spod stredovekej praxe myslenia a — spolu s Calvinom neskôr — zredukoval sviatosti na symboly a potvrdenie udelenej milosti.

Reformační teológovia sa usilovali zachovať Božiu suverenitu vo vedomí ľudu, aby On mohol konáť tak, ako sa Mu líubi, hoci pripúšťali sviatosti ako normálne prostriedky milosti za predpokladu, že tu je viera, ktorá ich robí hodnými na ich prijatie. Calvin a Zwingli tu nemali nesprávny názor. Luther k doktríne o milosti pristupoval z antropocentrického hľadiska — východiskom i cieľom je človek — ako by mohol nájsť milostivého Boha, kym tým druhí pristupovali z hľadiska teocentrického, toho, čo koná a môže pre človeka vykonať iba Boh. Luther bol katolíkom, ktorého oči boli otvorené pre skutočnosť ospravedlnenia z viery. Jeho teológia bola evanjelická a vyučiteľská a hoci nikdy vo svojej podstate antropocentrická, vysvetlovala sa v pojmoch človeka, hľadajúceho Boha. Zwingli a ešte

väčšimi Calvin vychádzali zo slávnej a vďačne prijímatej doktríny Božej suverenity a doktríny o vyvolení, a usilovali sa preformulovať vtedajšiu katolícku teologiu a prax. Luther, na druhej strane, začínal ako katolík a usiloval sa svojou teologiou zachovať a očistif tradíciu.

Rozdiely medzi nimi sa vyhrotili v teologii o Pamiatke smrti Pánovej („svätom prijímani“). Zwingli neuznával skutočnú telesnú prítomnosť Kristovu v tele a krvi, ale iba v duchovnom zmysle. Veriaci sa duchovne súťa, keď sa podielajú na viere v Slovo Božie skrzes Ducha svätého. Lutherova doktrína skutočnej prítomnosti tela Kristovho znamenala, že veriaci jedol skutočné telo a v tomto prijímani mal vo viere účasť na odpustení a spasení ponúkanom Kristom. Zwinglimu bránila jeho doktrína o Bohu, aby mohol prijať toto Lutherovo „katolícke“ poňatie. Boh je predsa zvrchovaný a Kristus v oslávenom tele panuje po Jeho pravici. Na Lutherovo tvrdenie, že Kristus povedal „toto je moje telo“, Zwingli odpovedal, že slovo „je“ môže značiť „predstavuje“ a určite nemalo mať význam rovníka. Luther mal o Zwinglim trvalý názor, že to je socialist a nadšenec, ktorého zaujímajú predovšetkým sociálne a národnostné reformy, a nie ani tak reformy teologicke. Čosi pravdy na tom mal, lebo Zwingli neboli tak hluboko školeným teológom a svoju povesť si vybudoval ako národotvorca a idealistickýho socialista a iba neskôr sa vlastným štúdiom vypracoval na teologa. Bol to v skutočnosti muž trivej inteligencie a v sporoch s Lutherom sa správal oveľa lepšie než jeho odporca. Luther sa nikdy nezbavil tohto svojho predstavu, ktorý sa ešte upevnil, keď mu veľký počet spekulatívnych socialistických nadšencov pôsobil nemalé fažkosti — a nielen jemu, ale celému Nemecku — vo Wittenbergu.

U Luthera pretrvávalo silné náboženské vnútorné pudenie, ktoré ho kedysi priviedlo k tomu, aby hľadal Boha v kláštore. K teologii pristupoval s hlbockým pocitom tajomstva a bolestivého vedomia svojej padlej prirodzenosti, ako aj vedomia o nedokonalosti jazyka. Hľadal novú gramatiku v snahe vyjadriť tajomstvo evanjelia vo vzťahu ku klíme svojej doby, keď sa kresťanstvo vynáralo z opotrebovanej stredovekosti pod tlakom nadmieru sebavedomého humanizmu. Usiloval sa skôr udržať tajomstvo evanjelia v jeho historicko-biblickom a katolíckom zjavení, než by mu mal dať výhradne národnostný charakter. Neprispustil by, aby Boh, či evanjelium alebo cirkev mali byť pristrihnuté podľa ľudského chápania. Jeho nepoddajnosť bola mierou jeho presvedčenia o týchto teologickej predmetoch, lebo sa snažil zabezpečiť Boha proti zneužitiu ľuďom. Odmietal, že by Boh mal byť meraný obmedzenosťou ľuďa, definovaný ľudským chápáním, limitovaný ľudskou logikou. Chcel, aby „Boh zostal Bohom“.

Zwingli nemal veľký rešpekt pred Lutherovým katolíckym ponímaním. Vedel, že Luther pretrhol putá Ríma, ale divil sa, že ich ešte stále chce nosiť so sebou. Zdá sa, že si nebol vedomý toho, že Lutherov katolicizmus neboli pôvodne konzervatívom, lež hlbocou úctou k pokračujúcemu Božiemu dielu v Biblii a v Jego cirkvi, akokoľvek bola neverná a nehodná. Zwingli sa mylil v Lutherovi a Luther sa mylil v Zwingli.

Začali o tejto otázke vychádzať knihy. Zwingli, sebaistý, odmietol Lutherove názory ako katolícke a urobil tú nešťastnú chybu, že do debaty zatiahol Lutherovo zmysľanie o socialismu a jeho postoj k Sedliackej vojne. Výsledok bol ten, že keď sa tito dva mužovia stretli, boli si skôr nepriateľmi než priateľmi.

Dôležité veci boli v hre. A sú dodnes. Šlo o učenie o Bohu, odlišné kristologické ponímanie, odlišné názory na svätoislužbu i povahu spoločnosti.

Tiesnený nemocou i osobnými úzkosťami a pod tlakom jednako zo strany katolíckych kniežat a tiež anabaptistov a rôznych fanatikov, Luther zostavil Zwingliemu odpoveď, svoje „Vyznanie o Večeri Pánovej“ (1528). Tu zavrhol učenie o omši, transsubstanciu a zbraňovaní kalicha laikom. Postavil sa však na stranu telesnej prítomnosti Kristovej v chlebe a víne. Toto pojednanie urobilo stretnutie v Marburgu zbytočným, ale Luthera nakoniec prehovoril, aby sa na ňom zúčastnil. Konferencia sa začala 1. 10. 1529. Na strane Wittenbergu bol popri Lutherovi Filip

Melanchton, podporovaní ďalšími teológmi, na strane Zúrichu Zwingli, Oekolampadius a iní. Máločo nového vzišlo z debaty. Wittenberskí boli prijeme prekva- pení zdravou teológiou Švajčiarov ako aj kvalitou ich života. Luther však trval na svojom nedvojznačnom význame slov „toto je moje telo“, Zwingli na ich obrazom ponímaní. Podľa neho nebolo sa treba nepokojiť pre nevýznamné veci, pokiaľ boli jednotní v zásadných. To sice bola do značnej miery pravda, ale Luther nebol ochotný prijať predstavu skutočnej prítomnosti ako „nepodstatnú“ a Zwingliho liberalizmus pokladal za ľahostajnosť. Luther odmiel podávanú ruku priateľstva od Zwingliho, čo vyvolalo slzy u Zwingliho očiach. Luther nakoniec na nátlak iných zostavil všeobecné vyznanie v nemčine. Pozostávalo z pätnáctich článkov, vyjadrujúcich základné evanjelické doktríny. So štrnásťimi z nich Švajčiaři súhlasili a dokonca aj v pätnáctom bolo stanovisko v mnohom spoločné. Bola to iba otázka telesnej prítomnosti a samotnej formy prijímania chleba a kalicha, v ktorej dišputa zostala otvorená.

Je na škodu, že Švajčiaři a Nemci sa rozišli bez dosiahnutia jednoty. Vo veci poriadku a správy v cirkvi vždy budú rozdielne názory, podobne i v doktríne skutočnej prítomnosti tela Kristovho pri Pamiatke Jejho smrti. Luther vždy dúfal v evanjelizovaný katolicizmus a stále ho možno kritizovať za scholasitizmus a teologickú neústupnosť. Zwingli bol praktickým človekom bez hlbšieho teologickejho a akademického vzdelania. Mal výhodu jednoduchosti a laického prístupu, slobody a praktického rozumu. Bol menej cirkevnicky a mal menší rešpekt pred katolicizmom. Luther začal s katolicizmom a usiloval sa ho zevanjelizovať — Zwingli ho zavrhol a hľadal, ako ustať liberálny protestantizmus. Môže byť zaujímavé porovnanie názorov Luthera, Zwingliho a Calvina na Pamiatku smrti Pána. Vyjadrené záporne — všetci traja zavrhovali transsubstanciu, omšu ako obeť a zbraňovanie kalicha laikom. Kladne — všetci traja učili Božie ustanovenie Pamiatky, duchovnú skutočnú prítomnosť Kristovu, jej zachovávanie na pamiatku Jejho Obeti, jej ústredné miesto v kresťanskej liturgii a milosť, ktorá plynie z jej náležitého užívania. Lišili sa v troch bodoch:

1. Spôsob Kristovej prítomnosti (telesná, alebo duchovná),
2. Spôsob prijímania (jedenak skutočného tela a pitie skutočnej krvi Kristovej, alebo iba v duchovnom zmysle, skrzes vieru),
3. Či prijímajú všetci, alebo iba veriaci duše.

Kedže Luther učil telesnú prítomnosť, všetci bez rozdielu, veriaci i neveriaci, mali účasť, jedni na užitok, druhí na škodu. Luther žil i umrel ako zbožný katolík, ale rozišiel sa s Rímom vo svojej neskoršej doktríne o transsubstanciu. Veril tiež, že tento vzťah medzi Kristom a chlebom a vínom sa končí spolu s obradom.

Zwingli ponímal Pamiatku smrti Pána ako pamiatku, potvrdenie toho, čo si veriaci už dobre uvedomovali na základe evanjelia. Nemohol prijať ani telesnú prítomnosť, lebo telo Kristovo vystúpilo k Otcovi. Zastával skutočnú Kristovu prítomnosť iba v duchovnom zmysle a Jeho účasť prostredníctvom viery. Jeho názory sa zachovali vo Švajčiarsku a inde medzi liberálnymi protestantmi doteraz.

Calvin, žijúci o generáciu neskôr, stál uprostred medzi Lutherom a Zwingliom. S Lutherom mal spoločný jeho hlboký duchovný prístup, ale videl aj silu Zwingliho realizmu. Prijal Zwingliho názor na symbolický význam slov, ktorými bola Pamiatka ustanovená, zamietajúc predstavy o telesnej prítomnosti Kristovej v chlebe a víne. Zastával skutočnú duchovnú prítomnosť ako aj duchovnú účasť človeka na tele i krvi Kristovej skrzes vieru a s nimi užitok Jejho vykupiteľského diela. Sviatosť zjednocuje ukrižovaného Krista s Kristom osláveným v srdci veriaceho, dávajúc výkupné dielo Kristovo a vifazné uistenie o tomto diele. Calvin tiež privedol znova na svetlo úlohu Ducha svätého v zjednocovaní osláveného Krista s veriacim, dôraz, ktorý chýbal ako pri Lutherovi tak pri Zwingli.

Rozdiely pretrvali až do dnešnej doby, napriek tomu, že v začiatkoch sa Calvin usiloval o spojenie reformačných smerov v jednotu. Na strane Lutherovej pracoval smerom k zblíženiu najvýznamnejší z jeho univerzitných kolegov, Filip

Melanchton. Ale pokusy sa nezdarili. Zblíženie Calvinovo s zwingliánmi viedlo naopak k tomu, že väčšina bohoslovov strany Lutherovej prenesla i na neho nedôveru, ktorá vznikla medzi Lutherom a Zwingliom. Veci došli tak ďaleko, že kalvinisti, čiže reformovaní, a luteráni sa cítili ako dve cudzie cirkvi vedľa spoločne nepriateľského rímskeho katolíctva.

Spor o Pamiatku smrti Pána vďaka dôležitosti dejiny Reformácie. O to väčšmi si musíme vážiť svetla, ktorého sa nám v tejto otázke dostalo a slávi ju s plnou vážnosťou. „Nech skúša sám seba človek...“

(Pokračovanie)
sprac. mk

STOPY KE KŘÍZI

SERIÁL 28

P

Elizeus u Jordánu

Muž Boží se otáza: „Kam padia?“ Když mu to místo ukázal, uřízl dřevo, hodil je tam, a žezezo vyplavalo...

2. Královská 6, 6
ředstavte si situaci, v níž se odehrává tento příběh. Jsou zde chudí lidé, kteří bydleli ve velmi stísněném prostoru. Nakonec se rozhodli, že si postaví nový dům. Dole u řeky se táhly lesy bez konce. A tak začali kácet dříví. Jeden z nich byl tak chudý, že ani neměl vlastní sekuru, takže si ji musel půjčit od souseda. A právě jemu se při práci stala nepřijemná nehoda — sotva se rozpráhla k ráně, sekera vypadla z topůrka a velkým obloukem spadla do řeky. „Ach, můj pane,“ zval zděšen na proroka, „je vypůjčená!“ (Tak už to v životě chodí — na vypůjčenou knížku se nám podáří rozlit šálek kávy, půjčený deštník se poláme...) Elizeus uřízl beze slov kousek dřeva a hodil je do vody na místo nehody. A hle — žezezo vyplulo. A šťastný chudák mohl pokračovat v práci. Zázračné dřevo — nad ním se dnes chceme zamyslet.

1. Před 3000 lety bylo stejně potřebné jako dnes
Popisovaný příběh je zázračný, rozumem nepochopitelný. Proto také často slycháme námitku: „Vždyť je to jen stará báje...“ Zeptejme se však raději: Proč se Duchu svatému zalíbilo uchovat nám právě tuto nepatrnu událost, když Bible vypráví jinak jen ty nejdůležitější věci, a to nesmírně stručně? Proč popisuje právě tuto událost?

Na to můžeme odpovědět. Příběh o ztracené a znova nalezené sekere nám ukazuje, že Pán Bůh bere vážně i nepatrné potřeby lidi. Je to veliké potěšení i pro nás dnes. Vždyť i náš život je naplněn mnoha drobnými potřebami a nepřijemnostmi. Mám radost, že i tento příběh mě ujištěuje, že se svými všedními starostmi nemusím bojovat sám. Sám Pán je mi k dispozici, bere mě i zde naprostě vážně a ve svém nesmírném milosrdenství mi pomáhá.

Je to však plný smysl této události? Vždycky jsem měl dojem, že nám chce říci více. Proto jsem se v duchu posadil vedle muže, který s hrůzou pozoroval, jak jeho sekera mizí v hluboce. A najednou zjišťuji, že podobně jako tato sekera mizí i celá řada jiných, mnohem cennějších věcí.

Vidím ne zanedbatelnou část mladých lidí, kteří ztrácejí ideály a tonou v duševní a duchovní smrti. Vidím, jak se topí v nevázanosti a v sexuálních výstřelcích. Vidím staré lidi, tonoucí v mori zoufalství. Vidím křesťany, jejichž život beznadějně mizí v hlubinách každodenních starostí anebo ve třpytivých vlnách zevstřetkého života. Vidím, jak mizí modlitební život — dnes už přece na Boha

nikdo nespolehlá! Vidím, jak se vytrácí čistota, protože boj o její udržení se stává příliš únavným. Vidím mizet nezíštnou lásku, protože boj o existenci z nás vychovává dravé šelmy. Všechno, všechno strhává strašlivý proud života. A bezděčně musím volat s mužem z našeho příběhu: „Ach, můj pane!“

A pak spolu s ním prožívám, jak Elizeus utírá ono zvláštní dřevo a hází je do vody, aby sekera vyplavala. A kladu si přítom otázku, zda existuje podobné dřevo, které by dokázalo vytáhnout z hlubiny utonulé lidské duše. Musí být přece takové dřevo! Vždyť lidská duše má přece pro Boha mnohem větší cenu než kus zezebra!

2. Před 2000 lety se stalo skutečnosti

Jistě už tušíte, kam mířím. Ano, existuje takové dřevo, které vytahuje duši člověka z hlubin víru života. Je to golgatský kříž, kříž, na kterém všel Boží Syn.

Před dvěma tisíciletími bylo toto dřevo uvrženo do víru lidského světa. A v okamžiku, kdy se tak stalo, se stalo něco pozoruhodného — ztracené lidské duše mohly vzhůru.

Byl zde ukřížovaný zločinec. Jeho život se vyvíjel pravděpodobně asi takto — dědičné sklonky — nedostatek dobré výchovy — špatná společnost — příležitost ke zlém — a tak klesal stále hlouběji, až se stal zločincem — až byl nakonec odsouzen k trestu smrti. A musel by se propadnout až do pekla, protože platí Boží slovo: „Nemylte se, Bůh nebude posmíván. Neboť cožkoli rozséval by člověk, to bude i žít!“. Ale pak najednou vedle něho stojí kříž Spasitele. Vidí Jej a volá k Němu. A pokles se zastavil. Najednou může vzhůru. „Dnes budeš se mnou v ráji!“ — slibuje mu Spasitel. Předivné dřevo kříže!

Pak zde stál římský setník. Až dosud jsme o něm nic zvláštního neslyšeli. Byl jako všichni ostatní vojáci, zcela obklopen surovostí, pohanstvím a bezohledným sobectvím. Naprostě chladnokrevně a nezúčastně přihlížel popravě. Avšak stanul pod křížem Pána Ježíše! A tento kříž se znovu projevil jako záračné dřevo. Ztracená duše najednou vyplovává na světlo. Tento muž nedbal na svou životní kariéru, čest i všechno a vyznává: „Tento je Boží Syn!“

Byl tu i Nikodém, židovský kníže. Ach, jak málo znamenal tento honosný titul! Byl to v podstatě bázlivý muž, tonoucí ve strachu z veřejného mínění — Ale pak i on stanul pod křížem Pána Ježíše. A jeho ztracená duše vyplovává vzhůru. Překonal strach a spolu s Josefem z Arimatie, který byl rovněž bázlivý, tajným učedníkem, prosili o mrtvolu Pána Ježíše a pochovali Jej. Nebojácný člověk, který překonal strach z lidí.

A je zde také mladý farizeus Saul! Fanatik! „Saul nepřestával vyhrožovat učedníkům Páně a chtěl je vyhladit...“ Jak hrozní jsou fanatici! Musejí jít svou cestou jako poselství až do úplné krajnosti. Ale Saul se na své cestě setkal s ukřížovaným Ježíšem. Jeho duše se probudila ke střízlivosti a k čistotě a stal se požehnáním celému světu.

3. Jeho moc se projevuje ještě i dnes

Předivné dřevo kříže plave dodnes ve víru lidstva. A stále vynáší na světlo ztracené duše. Znám jednoho mladíka „z lepších kruhů“. Jednou se dostal se svým kamarádem z hospody jako zpustlý tulák do domova jednoho křesťana. Jeho kamarád odtáhl dálé, ale jej zadrželo svědectví o ukřížovaném Spasiteli. Boží láska vysvobodila jeho duši. A dnes je požehnáním pro mnohé.

Chtěl bych však poukázat ještě na jeden rys této události. Vržené dřevo přinutilo žezebro vyplovout vzhůru i proti přirodnímu zákonu. Stejným způsobem přinutilo žezebro vyplovout vzhůru i proti přirozenímu zákonu. Stejným způsobem přinutilo žezebro vyplovout vzhůru i proti přirozenímu zákonu. Stejným způsobem přinutilo žezebro vyplovout vzhůru i proti přirozenímu zákonu.

Ještě jeden z mnoha příkladů. C. H. Spurgeon byl nesmělý mladík s mnicha komplexy. Když ale nalezl záchrannu pod křížem Pána Ježíše, stal se nebojácným a veřejným svědkem pravdy. Pod jeho kazatelnu sedávaly tisíce lidí. Kříž překonal jeho přirozenou povahu.

Pod křížem Pána Ježíše se z povrchních lidí stávají lidé důslední, nemravní lidé začnou pojednou milovat čistotu a nenávidět hřich. Lháři bojují o pravdu a bezcitní lidé se stávají milosrdnými.

A jestliže se podobně jako já přesvědčíte o tom, že vaše přirozená povaha vás vede do pekla a do věčné záhuby, pak jděte ke kříži Pána Ježíše. U něj je vaše záchrana.

JAKÁ JSOU NAŠE MODLITEBNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

Jeden z velikých Božích mužů uplynulých let, učil, že největším cílem Satana je zničit náš modlitební život. Satan se nebojí studia Pisma bez modlitby, práce pro Pána bez modlitby či víry bez modlitby, ale třese se, když se modlime.

Jestliže má bratr pravdu, pak jsme opravdu v nebezpečí. Máme-li někde problémy v našich obecenstvích, pak je máme především v modlitebních shromážděních. Stává se stále častěji, že modlitební shromáždění jsou ve sborech opomíjena nebo úplně vypuštěna.

Nemáme nedostatek knih o modlitbě, většina bratří se o modlitbě tu a tam zmínil, ale jestliže něco odbýváme jen slovy, pak je to právě modlitba. V některých sborech jsou nádherně výjimky opaku, ale je jich žalostně málo. A přece nikdy nemůžeme být zklamáni opravdou, že srdeč jde o modlitbu. Přišla hodina, abychom se modlili. Vratme modlitebním shromážděním jejich místo! To však znamená vzhopit se k činu, vyžaduje to kázeň a výtrvalost spojenou s velikou láskou, trpělivostí a duchovní realitou.

Jiný známý Boží služebník řekl: „Máme sklon přemýšlet, ale nekonat. Sklon cítit, ale neplnit. A jestliže budeme přemýšlet a cítit bez činu, brzy nebudeme schopni „nic užitečného pro Pána konat vůbec“.

Většina věřících touží po dobrých, živých modlitebních shromážděních ve svém sboru. Mnozí ale přestali docházet na málo připravená, „mrtvá shromáždění“, zatímco ostatní ještě chodí

z pocitu viny či povinnosti. Neměli bychom být přitahováni do přímočasti Boží lepšími pohnutkami? Proč jsme přitahováni různými programy, zvláště návštěvami a akcemi více než Pánem samotným? Jakou moc má Pán Ježíš v našich shromážděních dnes?

Je zapotřebí duchovního oživení i praktických změn. Potřebujeme pod Božím vedením spojit praktické změny s hlubším odevzdáním se Pánu. Bratři venují čas přípravě služeb, ale kolik času je věnováno přípravě modlitebních shromáždění? Spolu s tím přichází veliký kompromis, modlitební shromáždění se mění na modlitby spojené se studiem Pisma uprostřed týdne, kde po úvaze nad slovy Pisma a předložením několika prosob proběhne deset či dvacet minut namnoze stereotypních modliteb. Někteří věřící cítí, že toto je lepší než nic, ale mnozí se rozhodli, že nic je lepší a přestali na tato shromáždění docházet.

Presto jsou sbory, které mají dobrá, živá a mocná modlitební sejítí i v tomto rušném, pohodlném milujícím „televizním věku“. Některé opravdu živé sbory mají biblické hodiny v jiný den než modlitební. Jiné sbory je mají v tentýž den, ale shromáždění jsou dostatečně dlouhá, aby modlitbám byla věnována alespoň celá hodina týdně.

Nedostatek a opomíjení takových shromáždění jsou dvěma velkými nedostaty v našich sborech založených na Pisu. Takovéto oklamání Satanem znamená daleko větší hrozbu než liberalní přístup. Ve II. Kor. 10, 4–7 nám apoštol Pavel ukazuje, že modlitba je jediný způsob, jak obstarat proti každému útoku nepřitele. Zdá se, že jsme slepi k přirozenosti duchovního boje a myslíme si, že pokud máme dobrou docházku v neděli ráno, je všechno v pořádku. Neplatí i o nás verš ze Zjevení 3, 1:

„...máš jméno, že jsi živ, ale jsi mrtvý?“

Ve sborech v takovém stavu vede cesta k nápravě jen zásadním hlubokým pokáním. Náš modlitební boj musí být základem pro vše opravdové a trvající. Vraťme modlitbě její pravé místo v životě našich sborů a chtejme opět Ježíše Krista mít skutečným Pánem našich životů.

A jak se připravovat na modlitební shromáždění?

1. Věnuj čas osobním modlitbám.
2. Čti Bibli, zvláště místa, kde se mluví o modlitbě.
3. Před započetím vlastních modliteb přednes jasné krátké prosby o pomoc v modlitebním zápasu. Nezapomínej na misii!
4. Předlož i potřeby každodenního života ve smyslu I. Tim. 2, 1.
5. Pokud v úvodu rozjímáš Slovo, hospodař s časem a nezkracuj čas stanovený pro modlitby. Pamatuj, že rozmluva s Bohem je důležitější než naslouchání člověku.
6. Měj na mysli, že i ty můžeš uhašovat Ducha modlitby, pokud:
  - a) nahrazuješ nedostatek svého sou-

- kroměho modlitebního života modlitební horlivosti před posluchači ve shromáždění,
- b) sám se modlíš příliš dlouho bez ohledu na své modlitební spoluúčastníky,
  - c) kážeš lidem ve svých modlitbách,
  - d) modlíš se za své osobní věci nebo pouze za ty, které se týkají vašeho shoru,
  - e) na své modlitbě nic neměniš v její formě a zcela obecném nekonkrétním obsahu,
  - f) zbytečně opakuješ to, oč už prosil jiný a k čemu už bylo řečeno „AMEN“,
  - g) doopravdy nevěříš ve vyslyšení a ani neočekáváš v té věci zcela jasné odpovědi od Pána.

Bratře a sestro, toto je pouze upravený překlad upřímného volání bratra v jiné zemi. Ale ruku na srdece, je u vás všechno v pořádku? Není co změnit? Chodíš ty sám na modlitební shromáždění? Proč? Každého z nás čeká osobní i společný boj po celou cestu za Pánem a k Němu, ale bojuj o to nejen za sebe, ale i za druhé podle apoštola vzoru (2K 11, 28). Výsledky budou veliké a věčné!

1K 12, 22

DROBNÉ ÚKOLY

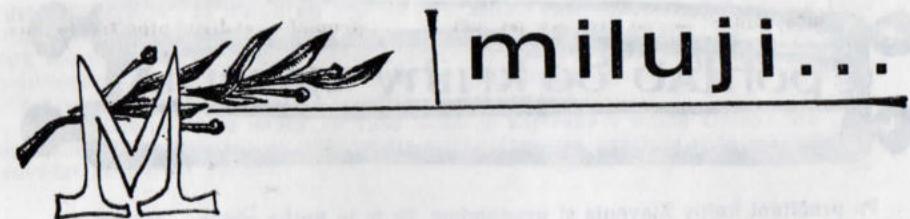
V citovaném verši je uvedena myšlenka, která povzbuzuje věřící k věrné službě, ať jsou jakýmkoliv článkem Kristova těla. Ať je jejich odpovědnost větší nebo menší, ať jsou na významném nebo méně významném místě, vždy závisí jeden na druhém. I ten nejmenší úkol je důležitý pro správnou činnost celé církve.

Jedna věřící žena měla tuto zkušenosť již ve svém dětství. Napsala o tom: „Jednoho dne jsem se ze školy vrátila s pláčem. V dětské hře, v níž jsem měla vystupovat, mi byla dárna podřadná úloha, zatím co má spolužačka dostala hlavní roli. Když mi maminka ořela slzy, sňala si své náramkové hodinky a položila je na mou dlaň. „Co vidíš?“ zeptala se mne. Zlaté pouzdro, číselník a dvě ručičky, odpověděla jsem. Potom hodinky otevřela a svou otázkou opakovala. Rekla jsem jí, že vidím mnoho malých koleček. „Tyto hodinky by byly neužitečné i bez toho se benepratnějšího délku, dokonce i bez takového, který stěží vidíme,“ řekla mi maminka. Tato lekce mi pomohla k tomu, abych ve svém životě vykonávala odpovědně i takové úkoly, které jsem považovala za podřadné!“

Pán Ježíš zná naše srdece a bude nás soudit podle věrnosti, s níž jsme plnili své úkoly, které nám určil. Ať učíme v malé nedělní škole, řídíme autobus nebo pracujeme na jakýmkoliv jiném místě. Věrnost v plnění sebedrob-nějšího úkolu je to, co Bůh od nás žádá.“

připr. J.H.

Nýbrž mnohem více oudové,
kteří se zdají nejmilejší
v těle býti, potěbeni jsou.

miluji...

Miluji dobro
i když zlé mne trápí
a duše lká
v svém hrozném vězení
miluji dobro
ač mne rozkoš vábí
jež v kalu pramení

Miluji život
i když člověk zmírá
a květ se chví
když padá na něj stín
miluji život
ač se srdeční svírá
nad lidským neštěstím

Miluji krásu
i když kolem pusto
hvězd zmizel třpyt
jak přelud dětských snů
miluji krásu
ač tu nemá místo
uprostřed šedých dnů

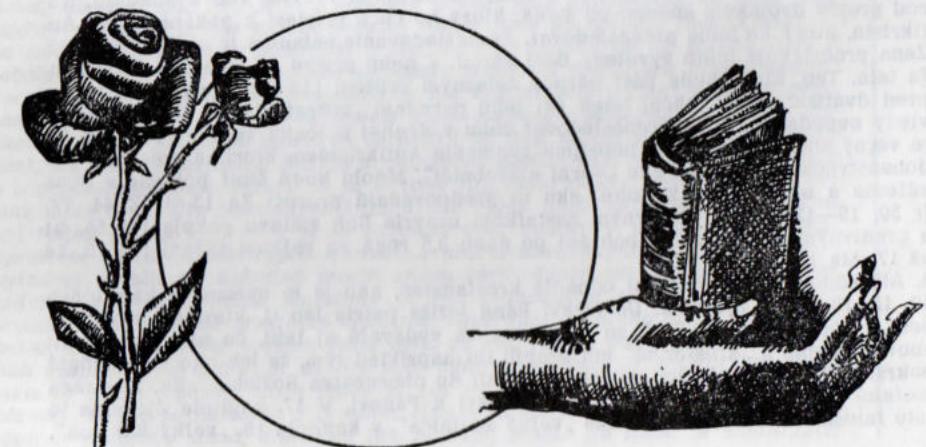
Miluji pravdu
která se mi skrývá
chudobka jak
na jaře pod strání
miluji pravdu
ač chuť hořkou mívá
když slud vzdal vyznání

Miluji život —
Ty jsi ve smrt vešel
mám krásu rád —
Tys pro mne v bahno kles
miluji dobro —
proto's za mnou přišel
vše zlé jsi za mne nes

Lituji Pane
z býdě své se kaji
svou skrývám líc
v níž slzy nevyschnou
přijímám Tebe
dech se v hrudi tají
mne zajal's Golgotou

Já život věčný
krásu získal v Tobě
Tvé srdce znám
v němž Otce vidět smím
miluji Tebe
Tys nezůstal v hrobě
Tě v slávě uvidím!

kk

pohľad do knihy zjavenia

Po prečítaní knihy Zjavenia si uvedomíme, že je to kniha súdov.

1. O súde nad národmi čítame v týchto oddieloch: 6; 7, 9–17; 8; 9; 10; 11, 13–14; 14, 8–20; 16. V dobe veľkého súženia Pán Boh bude súd ľudstvo bezbožné ľudstvo. Z Písma vieme, že už v minulosti sa podobné súdy „nad národmi“ odohrávali. Spomeňme si na potopu, zničenie Sodomy, Gomory a ďalších dvoch miest. V posledných časoch zem prejde súdmi, ktoré si vôbec nevieme predstaviť. Žijeme v dobe, keď sa celý svet začína chvíľ pri pomyslení na hrozbu nukleárnej vojny. Koľko hrozných zbraní je už pripravených ľuďmi a proti ľuďom!

Súd nad národmi bude prebiehať vo dvoch etapách. Prvá v dobe veľkého súženia, druhá po prichode Pána Ježiša na túto zem (pozri 19, 15).

2. Súd musí prejsť predovšetkým Boží starozákonný ľud. Spinili sa mnohé prorocké predpovede o tom, že Boh svoj ľud navráti do tej zeme, ktorú zmluvne zaslúbil Abrahámovi (1M 15). Tento národ sa vracia k Bohu a obnovuje i bohoslužbu. Bude mať i chrám, kde bude prinášať obete (Dn 9, 27). Pri očakávaní Mesiáša však urobí hrozný čin, príjme Antikrista, a dovolí mu posadiť sa do Božieho chrámu. On sa bude vydávať za Boha (2Te 2, 4). Vrcholom pobiudenia tohto národa bude zhodenie obrazu šelme, kľaňanie sa jej, prijatie znamenia šelmy na pravú ruku, alebo na čelo. To je ohavnosť spustošenia (Mt 24, 15). Chrám bude poškrivený a Boží národ upadne do najhoršieho modlárstva svojej história.

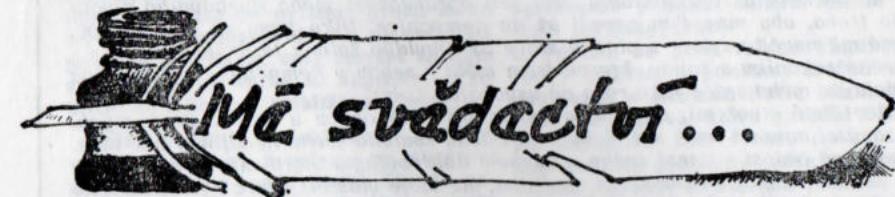
A predsa, Pán Boh ich neopustí. Pošle im dvoch svedkov-prorokov, ktorí budú pôsobiť v druhej polovici doby súženia, 3,5 roka. Budú mať charakter Mojžiša a Eliáša, ale to neznamená, že týchto dvoch svedkov v 11. kapitole Zjavenia je možno považovať za znovuvtvorenie – reinkarnáciu – týchto dvoch starozákoných mužov (podobne pozri aj Mt 16, 14). Ako Mojžiš bol Bohom vystrojený, aby vykonával súdy nad Egyptom a ako Eliáš mal moc zvolať oheň z neba na Božích odporcov, tak aj tito dvaja proroci budú znameniami vyzývať ľud k pokániu. Národ prejde dvojakým súdom: od Boha, ktorý ho chce priviesť k pokániu, a od Antikrista, ktorý ho bude prenasledovať. Preñasledovanie satanom je opísané v Zj 12, Žena predstavuje tento vyvolený Boží národ. Z neho prišiel na zem Pán Ježiš podľa tela, Ten, ktorý bude pásť národy železným prútom (12, 5). A satan už vtedy, pred dvatisíc rokmi, chcel hned pri Jeho narodení „zožrať diefa“. Ked sa mu to vtedy nepodarilo, bude prenasledovať ženu v druhej polovici veľkého súženia. To je verný zostatok, tí, ktorí neprijmu znamenie Antikristovo, ktorí sú opísaní v pobodenstvach ev. Matúša ako „verní služobníci“. Mnohí budú činiť pokánie v dobe súženia a navráťia sa k Bohu, ako to predpovedajú proroci Za 13, 1; Ž 44, 27; Jr 30, 15–17; 31, 18. S verným zostatom uzavrie Boh zmluvu pokoja (Iz 55, 3) a predivným spôsobom ho ochráni po dobu 3,5 roka vo veľkom súžení (Zj 12, 14 až 17; Mk 13, 20).

3. Ale súdom musí prejsť aj odpadlé kresťanstvo, ako je to opísané v kapitolach 17, 18, 19 knihy Zjavenia. Do cirkvi Pána Ježiša patria len tí, ktorí sú znovuzrození z vody a Ducha. Žiaľ, za kresťanov sa vydávajú aj takí, čo nikdy neprežili znovuzrozenie a „kresťanmi“ ich urobili iní napríklad tým, že ich ako nemluvňatá pokrstili, lebo povrchným spôsobom prijali do obecenstva Božieho ľudu. Tito teda zostanú ďalej na zemi po vychvátení cirkvi k Pánovi. V 17. kapitole Zjavenia je toto falosné kresťanstvo nazvané „veľká smilnica“, v kapitole 18. „veľký Babylon“.

Milióny ľudí, ktorí sa hľásia ku kresťanstvu, mohli dostatočne poznať Boha a Jeho vôle! Mali svedectvo o Pánovi Ježišovi ako Spasiteľovi hriešníkov. Žili v dobe milosti, ale odporom k pokániu, ľahostajnosťou k osobe a dieлу Krista a svojou neposlušnosťou vlastne dokázali, že vôbec neveria Bohu a Jeho Slovu. Tým väčšinu súdom musia prejsť.

Milí čitateľa! Máte istotu, že vaše meno je zapísané v knihe života? Ste znovuzrození? Nech blížiace sa súdy podľa knihy Zjavenia urýchlia vaše rozhodnutie odovzdať svoj život Pánovi.

-jos

Jak mě Pán vysvobodil z povrchnosti

Dlouho ležely ty knížky u mne na poličce v ložnici — možná víc než půl roku — a pořád „nebyl čas“ do nich nahlednout. Ta jedna byla zvláště blízko — měla jsem ji hned za hlavou, každý večer jsem uléhala pod ní. Stačilo jen natáhnout ruku a číst... Milostívý Bůh musel zasáhnout právě tak, jak zasahuje každého hříšníka, abych si právě tyto knížky vzala s sebou tam, kam nikdo nejde rád — do nemocnice!

Po nekonečných hodinách bolesti, hrůzy a nejistoty, kdy žívá představivost vykreslovala do všech podrobností mou hroznou budoucnost na invalidním vozíku — živoření postižené neužitečné ženy, která se má stát běhemem manželoví a zcela bezmocnou k službě svým dosud malým dětem, zasáhla podivuhodná Boží milost k uzdravení nejprve mé nemocné duše... Co může utěšit člověka, který již tolíkrátky slyšel Boží slovo a má známost Božích pravd, po několika denním vyšetrování, lékařských zákrucích a nejistotách? Časopis, de televize? Nic takového v podobné situaci jako byla ta má, to snad víme všichni a někteří z nás už tak dlouho! Sáhla jsem po jedné z obou knížek — po Dolmanově spisu o modlitbě, a čtu. Zjišťuji přitom, že už jednou jsem ji začala číst, ale jak? Tehdy sice nepadala slova na cestu, ani všechno semeno docela na té skále mělkosti nezašlo — ale každopádně to trn věčného pečování a zájmu o vše jiné, jen ne o Boží právo na mne a mou rodinu udusilo všechn duchovní smysl ve mně. Jak je veliká ta Boží milost v každém shromáždění, při čtení a rozjímání Božího slova, zpěvu duchovních písní, na modlitbách a v obecenství dítěk Božích! A já si toho tak málo všížal! Tak malou to pro mne mělo cenu. Čtu Dolmanovu knížku, ale nějak jinak než kdysi doma — na její rádky padají slyzy — a já se začínám opět modlit. V opravdovém ztištění, oproštění myslí od Martiných starostí, v plném soustředění se učím modlit — vyznávat, soudit se, úpělivě prosit, znova věřit, důvěrovat a očekávat na milujícího a odpouštějícího Spasitele... Jak jednoduché to měli „Karađatovi broučci“, když ve své prostinké modlitbě, vyvěrající z čistého a tak poslušného srdce, dovedli děkovat milému Pánu Bohu za vše, co jím dal, s pevnou vírou, že Bůh vždycky čini dobré, ať už jím bylo dáno se radovat či plakat! Jak ubohá jsem se v tomto směru cítila právě já. Jak mi často bránil onen pyšný „lidský rozum“, aby se nemohla stát oním čistým dítětem, kterému patří Boží království! Autorova slova, která mě tak zasáhla, cituju: „Je třeba se modlit, modlit,

lit. Ničeho se tak satan nebojí, jako právě modlitby. Proto je hlavním cílem jeho snahy zabránit modlitbě. Vidí nás docela rád zabrané do práce — i té duchovní za předpokladu, že se nemodlime. Nezalhávejme si a neutěšujme tvrzením, že pracujeme pro své děti, pro rodinu.. Kolik jen času dovedeme věnovat svým oblibeným „koníčkům“... Ale ano, proč ne, to vše může i musí být — ale jen za předpokladu, že se i modlíme! Nestačí být jen horlivým členem České či návštěvníkem shromáždění s rozličnými „službami“ v díle Páně — a nemodlit se. Satan se směje naši námaze, posmívá naši moudrosti, ale tiese se, když se skláníme k modlitbě.“

K pochopení této základní věci pro opravdovost mého duchovního života bylo třeba, aby mne Pán zavedl až do nemocnice. Díky jemu za mou nemoc, která mě naučila zpívat z plného srdece 51. Davidův žalm z té druhé knižečky - Nového zákoníku s žalmy, kterou jsem měla s sebou v nemocnici, a ještě slova padala do mého srdece jako rosa na usychající květ:

„Srdce čisté stvoř mi, ó Bože, a ducha přímého obnov u vnitřnostech mých. Nezamítej mne od tváři své, ó Bože, a Ducha svatého svého neodjmí me ode mne. Navrát mi radost spasení svého a duchem dobrovolným utvrd mne“ (v. 12-14).

To už nebyla jen Davidova modlitba, ale moje vlastní! A tak i já se naučila volat: „Buď vůle tvá, ať už mne uzdravíš nebo net!“ Vždyť přece jde ne o mne, ale o tvou čest a slávu! A já jsem přece tvým milovaným, tak drahé vykoupeným dítětem!

A pak... zasáhl Pán svou milostí i v obnovování mého tělesného zdraví, takže jsem se vrátila domů a smím od té doby dle sloužit svému manželovi a rodině — ale hlavně na modlitbách svému — modlitby vyslychačitimu Pánu

Sestra Eva

Pravidlá kresťanského života

1. Ráno, po prebudení, hľadajme najprv stretnutie s Otcom. Nech nás predtým nič iné nezaujíma, nech sa nás nič a nikto nedotýka ([20, 17]). Modlitba nech je krátka, ale obsahovo plná: dakovanie, vloženie sa do ochrany Najvyššieho, predloženie povinností, prosba o pomoc v práci v Božom diele, prosba o víťazstvo vo vedomí, že vo „dverách leží hriech“ (1M 4, 7).
  2. Vo všetkých našich povinnostiach a prácach musíme zaujať stanovisko Božích kňazov: naša dielňa, naše pracovisko má byť oltárom — vykonávanie povinností službou pre Boha (Ko 3, 23—24):
    - a) preto nemáme hľadať ani chválu, ani uznanie od ľudí, pretože nič viacej neurobíme, len čo je naša povinnosť (Lk 17, 10),
    - b) volný čas po vykonaní každodenných povinností máme venovať „kráľovskej“ službe bližnemu, vedľ v tom je pravý zmysel „veľkosti“ (Lk 22, 23—26).
  3. Na všetky životné okolnosti sa máme dívať z hľadiska Božieho kráľovstva — večnosti, a všetko konáť tak, akoby malo večnú cenu:
    - a) vedenie domácnosti iba v duchu Kristovej lásky ([4, 10]),
    - b) stále myslieť na vzťah k telu Kristovmu — konáť z pohľadu celku a nie individuálneho (egoistického — iba pre seba). Veriaci prestal byť súkromnou osobou vo chvíli jeho spojenia s Kristovým telom — cirkvou (Sk 4, 32),
    - c) nás vzťah k okoliu má byť spoločenský — máme sa snažiť, aby ľudia v našom okolí boli zachránení pre večnosť, a nie túžiť po tom, aby nás uznávali, obdivovali. Máme žiť ako ľudia na svete, ale nie zo sveta.
  4. Náš život sa má vyznačovať skromnosťou: nežiadaf viacej, ako má naše okolie. Učme sa mať dosť v malom, to znamená vyhýbať sa veciam, ktoré nie sú pre život nevyhnutné. Náš nebeský Otec vie, čo potrebujeme a denne rozdáva svoju štedrou rukou tým, ktorí na Neho očakávajú: ale nerodzáva do zásoby ani pre rozkoš ([21, 34—36]).

Podña Łaska i Pokój 4—6/83
preł. -jos

BLIŽŠIE K BOHU

Jakoba 4, 8

List Jakoba pripadá akýsi odlišný od ostatných epištol svojím poňatím aj tónom. Nevdojak sa pytame, prečo toľko tvrdosti v dohováraní? Ak si celý list pozorne prečítame, celý zmysel sa nám sústredí do 8. verša 4. kapitoly: "Priblížte sa k Bohu a priblíži sa k vám..."

Celá podstata problémov, omylov, chýb a hriechov kresťana po obrátení má spoločného menovateľa: Ľovek zašiel prídaleko od Boha. Myslíme v tejto súvislosti na významnej osobnosti v Písme, ktorým by asi Jakob písal podobne: Samson, Jonáš, Salamún, Peter a mnohí iní. Len čo trochu zašli ďalej od Boha, nastala kríza.

V jarných a letných mesiacoch obdivujeme krásu prírody: Všetko tu rastie, kvitne, rozvonieva, donáša úrodu, vtáctvo spieva radostné piesne. Prečo je to všetko? Zem je bližšie k slnku, ku zdroju života, svetla a tepla! Tak isto je to s našim životom viery. Len čo sa priblížime k Bohu, Boh sa približuje k nám, cítimme sa sviežejší, radostnejší, plnší sil i odvahy.

Aké sú cesty približovania sa k Bohu podľa Jakoba?

1. Umyte ruky, hriešnici a očistite srdcia vy, ktorí ste dvojej myse. Pokiaľ nebudeme mať čisté ruky a predovšetkým srdcia, nemôžeme byť blízko k Bohu. Žalmista Dávid po svojom fažkom previnenej prosí: Stvor mi čisté srdce Bože... Na obmytie a očistenie poznáme v zmysle Nového Zákona dva prostriedky: Krv Pána Ježiša a Božie Slovo. Keď sa akoby hlboko vnoríme vierou do týchto prostriedkov, bude tu predpoklad, že nás život sa rozzelená v Božej blízkosti.

2. Bedárte a žiaľte a pláchte ... Pýtame sa sami seba, či sme dakedy nad našim neužitočným životom po obrátení zaplakali a zabédávali? Obyčajne žalostíme nad inými, prípadne nad krvidlami a fajčkami. Nie však nad obľúbením

a vzdialením sa od Pána. Jediná cesta návratu je úprimný žiaľ a pláč. Cez slzy úprimného pokánia celkom určíte uvízime jas Božej tváre.

3. Ponižte sa pred tvárou Pánovou...
Iba v pokore a ponižení možno nájsť
povýšenie a stratenú Božiu blízkosť. Aj
nám znejú slová, ktoré povedal Pán Je-
žiš Zácheovi: Zídi rýchlo dolu... Po-
kial budeme sedieť na „planých fíkoch“
vlastnej pýchy, Boh a Pán Ježiš so svo-
jím Duchom nemôže prísť do našho ži-
vota a cele ho zaujat. Všade je len zi-
mo a mráz socherty a nelásky.

4. Poddajte sa Bohu a sprotivte sa diablu... To sú dva smery: bližšie k Bohu a ďalej od diabla. Príčiny našej dušovnej biedy spočívajú prevažne v tom, že sme plní seba, plní vlastných plánov a nenecháme sa viesť našim Pánom. Ak chceme, aby sme prežívali Božiu blízkosť, niet inej cesty, ako úplne a bez výhrad poddat sa Bohu a dôsledne sa sprotiviť diablu.

5. Nehovorte zlého druh na druha, bratia... Ak sú naše vzťahy s bratmi a sestrami neurovnané, ak na nich tu a tam hovoríme dačo zlé, opäťšťame lásku a tak ideme cestou od Boha. Taktô ne môžeme rátať so žiadnym pozehnaním. Snáď si povieme, že máme s Bohom všetky úcty vyrovnané. Ale sú vyrovnané aj s bratmi a sestrami? Skúmajme sa a nie len pred slávením Pamiatky Pánovej (a to by malo byť pravideľne — pozn red.), či nie je v našom srdci dačo nevyriešené voči bratovi a sestre. Taktô sa otvorí dokorán brána do Božej blízkosti, ak sa všetko dá do poriadku a nastane aktívne zmierenie a pôsobenie bratskej lásky.

Nuž, bližšie k Bohu! To nech je naším každodenným pravidlom, či vstávame alebo ideme spáť. Kiež by v našom srdci a živote zajašala blažená jar, radosť, pokoj a pravé šťastie v úpline Božej blízkosti. jk

I Malenachť

Jeho příběh je popsán v Mt 8, 1-4. Všimněme si zde několika zajímavých souvislostí:

I. Pán a zástupy. Jejich pozornost a následovnictví získává Pán spíše uzdravováním nemocí a „všelikého neduhu v lidu“ než učením ve shromážděních a kázáním evangelia království (viz Mt 4, 23–25). Proto vstupuje na horu, aby se od nich osvobodil a současně zahájil své „výběrové řízení“. Když se na hoře posadil, aby učil, nečteme si už ani o uzdravování ani o zástupech. O těchto je zmínka opět teprve v Mt 8, 1 v souvislosti s jeho návratem.

Zástupy jsou charakteristické tím, že se zaměřují:

1. na viditelná potvrzení jeho Božího poslání na zemi,
2. na vezdejší časný zisk z jeho působení a díla.

II. Pán a učedníci. Pán je získává v souvislosti s kázáním o přiblížení nebeského království se zdůrazněním potřeby pokání. Potom je osobně povolává a osvobozuje od jejich dosavadního životního stylu (Mt 4, 19–22). Když se Pán posadil na vrcholu hory, aby tam učil, jsou tam oni s ním a přistupují k němu! Jejich pozornost je obrácena více k jeho slovu než k uvedeným dvům (Mt 5, 1). Proto jen oni mohou slyšet a rozjímat o královských zákonech vydávaných Pánem zde — pro tu-to zemi — v organické souvislosti s principy nebeského království (viz osmero blahoslavenství v. 3–16, číslota Božího myšlení v. 17–37, krása Otce-va srdece v. 38–48 a dokonalost Boží vůle v pravdivém obsahu i formě lid-ského života viry a skutků Mt 6 a 7. Oni mohou od Pána uslyšet jeho zvláštní důraz na modlitebný život a životodárnou cenu Božího slova v Mt 7, 7–11 a 24–29). Učedníci mají navíc oproti zástupům článků o Mesiášova slova a o jeho osobu.

III. Pán a hora. Pán svým vystoupením na horu uniká všem pokusům lidí o své zneužívání v zájmu těla a tělesnosti, odděluje se od davů a od nich také odděluje své učedníky. Pak se On sám otvírá Otcovu vedení v plném soustředění bez veškerých rušivých a myslrozptylujících vlivů. Když do této atmosféry uvede své učedníky, odhalí zdroje své duchovní síly a poskytne jim pravý duchovní pokrm. Tepřve potom je vede zpět dolů k službě člověku (Mt 8, 1, Mt 17, 9).

Kolikrát však uniká na horu zcela sám i před svými, často tak málo chápavými a tělesně smýšlejícími učedníky (Mt 14, 22–23), a koho z nich může vzít s sebou na horu proměnění a komu sebe sama svěřit? (Mt 17, 1–2) Co všechno známená v životě Syna člověka hora, kde se cítí tak blízko svému Otci, kde může dát plný průchod svému dokonalému spojení s ním — a naopak ona „hora rozdělení s Bohem“ — Golgota pro tvé a mé spojení s Otcem! Hora je charakteristickou prověrkou lidské způsobilosti pro učednictví a vůle pro následování Krista.

IV. Malomocný a Pán. Nejubozejší ze všech lidí je malomocný. Vyřazený, oddělený z veškerého společenského dění a uplatnění. Odepsaný všemi — i svými nejbližšími. Odkázán pouze na pokorující závislost na lidské milosti a milosrdenství. Odsouzený k nepředstavitelelnému živoření, plné bolesti a duševní trýzně beznaděje a zoufalství mezi ostatními jemu podobnými ubožáky. Očekává pouze smrt. Nitro plné pocitu křivdy a nespravedlnosti, plný zžravé závisti oněm šťastným, nenávisti k životu, všem lidem, Boha nevyjímaje — napospas své bezmocné zlobě a cynismu... A přece se „náš malomocný“ tomu všemu brání a bojuje — nepropadá nevěře s všemi jejimi již uvedenými negativními dopady. Nedá si vzít svou vřvu

Boží dobrotu, milost a milosrdenství a v trpělivé naději očekává naplnění jeho spasitelného mesiášského zaslíbení. Je zvyklý na pokrokování od lidí a tak se tím více pokořuje před Bohem. Nemá smysl pro hledání zlého na lidech a v lidech, ale na sobě a v sobě samém! Zde už nejdé pouze o nemyslicí dav s jeho senzacechtvou a sobeckou mentalitou ani o příznivé podmínky, v nichž se daří povrchnímu učednictví! A pokud se týká vlastního následovnictví, je toto zcela vyloučeno pro naprostou nezpůsobilost tělesnou, společenskou a psychickou vůbec. Malomocný má zkroušené srdece a potěněho ducha (Žm 34, 19 a 51, 19) a tím i hlubší přístup k slovu, osobě a dílu Pána Ježíše Krista než má „lacné“ a společensky „úspěšné“ křesťanství duchovní nestálosti, lhostejnosti a spokojenosti sama se sebou. U malomocného je naprostá závislost jen na milosti, milosrdenství a lásce Spasitelově. Je si plně vědom své nehodnosti Pána, všech pokusu pro něho žít a jemu sloužit. Jak je to dobré, že si přítom vůbec neuvědomuje, že právě jedině takto získává nezbytné předpoklady, aby nejen získal spasitelnou milost, ale i svou upotřebitelnost Pánem v jeho díle! Nebývají někdy učedníci Pána Ježíše oklamáni svou vlastní „službou“, která není pro Pána, ale pro osobní jejich uspokojení, sebeuplatnění či vyrovnanvání vlastních komplexů — a tak vlastní službu sobě samým — svému „já“? Jak často může docházet k „okrádání našeho Pána o jeho čest a slávu“, či různým formám „příživnictví v Božím díle“ a rozličných snah „lubit se sám sobě a lidem“! (Mt 7, 21–23) Neznáme ze zkušenosti, že učedníci Kristovi se uprostřed nepřátelského světa vyhýbají kříži ve své svědecké odpovědnosti, aby ji na druhé straně nahrazovali tělesnou horlivost svou „službou“ v „závětrí našich shromáždění“, a ještě k tomu převážně v „nejpopulárnějších“ a tudíž nejocenovanějších službách „davům“? Takový osudný sebeklam (u někoho možná i celoživotní) se může stát „malomocnému“, který vlastní bídou své hříšnosti, nehodnosti Pána a naprostou nezpůsobilost pro Boží dílo tak hluboce prožívá (L 17, 10). Nejsou nám všem zcela pírozené sklonky k pohodlnému a povrchnímu „učednictví slov“ bez zdravého duchovního růstu? Jsme stále v nebezpečí „falešného křesťanství“, které se ve své „svobodě“ nezapřá (Ga 5, 13. 1Pt 2, 16), zbabuje se kříže jednoduše tím, že se přizpůsobí svému bezbožnému okolí (aniž by byl přitom jakýkoliv smysl pro tak vzdálený „cizi kříž“ — i ten Ježíšův! (Pán má ovšem ještě dnes namnoze dost posluchačů, méně už upřímných následovníků (a když, tedy často náladových, „toulavých“ a neposlušných)! Jen opravdu mizivé procento je činitelů Božího slova! (2Tm 3, 7; Jk 1, 22–27)

Jak výstižně je ukázán můj a tvůj hřích právě na onom malomocnství a jeho řešení na uvedeném malomocném v Mt 8! Jen ten, kdo prožívá své vlastní malomocnství omylenosti, slabosti a křekosti, své malomocnství hříchu před Bohem, aniž má z dívodu vlastního sebesoudu jakýkoliv smysl pro odsuzování jiných a pohoršování se nad jinými — **je připravenou duší pro Pána, a to nejen v jeho spasitelné, ale i posvěcující mocí!** Jen v tomto duchu může přistoupit k Pánu, klanět se jemu, jej pokorně oslovit a prosit z celého svého srdce: „Pane, kdybys jen chtěl, můžeš mě očistit!“ (Mt 8, 2). To není jen aktuální téma pro obrácení, ale zejména též pro obnovení ztráty posvěcení u každého Božího dítka — mne a tebe!

V. Pán a malomocný. Nikdy nikdo z naší „malomocné společnosti“ neprozíbil bídou a hrůzu „malomocnství“ jako Boží Syn ve svém postavení Syna člověka na kříži na Golgotě!

Proto je v něm:

1. vztažená ruka Boží milosti k tobě a mně,
2. dotyk Boží lásky, neštítitci se mého a tvého malomocnství a přijímati všechny jeho strašné důsledky dobrovolně na sebe (Mt 8, 3). On je svým ztotožněním s tebou a mnou učiněn za nás hříchem (2K 5, 21), aby svou dokonalou zástupnou oběti za nás způsobil lékařství ranám našeho malomocnství (Iz 53, 5) a dokonale nás od ně-

ho očistil. Uvědomuješ si, co učinil pro v němž se Otec oslavil a ještě oslaví tvé a mě uzdravení k novému životu, [12, 27–36], jehož povýšil nad vše který je z Boha?

3. úžasné Boží slovo „**CHCI, BUĎ ČIST!**“, jímž je hned očistěno tvé a mě „malomocenství“. (Mk 2, 9–11) Jen On mohl místo tebe a mne tak důsledně ukázat, obhájit Boží spravedlnost a soud — nepohnutelné základy Božího trůnu a jen On mohl tobě a mně zjevit Otcovo srdce — Boží dokonalou lásku jako podstatu a nejvyšší smysluplnou krásu jeho bytí [1] 4, 8–17]. Tu lásku, která patří právě těm „malomocným“ — tobě a mně! Jen Pán Ježíš mohl a dokázal snést onen důsledně svatý Boží soud nad tebou a mnou jako naš zástupce, aby směl uskutečnit své vroucí přání Otcova oslavění a našeho dokonalého očištění. Jen On mohl přemoci kletbu tvého a mého malomocenství hřachu se všemi důsledky nemoci, bolesti, smrti, hrobu a pekla — jen On mohl vstát slavně zmrtvých, vítězně proniknout nebesa a posadit se jako absolutní vítěz na pravici svého Otce pro tvé a mě ospravedlnění [1K 15, 17. R. 4, 25; Žd 4, 14]. Jen On jako pravý Syn Boží mohl v „malomocenství Syna člověka“ na Golgotě odhalit a zcela od-soudit satanského ducha, a připravit zdrcující porážku „lhářů od počátku“ a „vražednku lidských duší“. Jen On svou zástupnou obětí dokonalé poslušnosti a lásky mohl vyřadit Božího a lidského odpůrce, umílet onoho samozvaného žalobníka a sudiče, číhajícího, zda vůbec a jak vyřeší Bůh rozpor mezi svým zákonem svatosti a spravedlnosti s nutným soudem nad tvým a mým hřchem a současně zákonem své lásky, již touží tebe a mne zachránit. Jen Pán Ježíš mohl přijmout onen pro nás tak nepředstavitelně těžký úkol od Otce jako své vlastní pocitění a oslavění — a jeho splněním oslavit Otce jak nikdo jiný oslavil nedovede [J 17, 14]. Proto jen Pán Ježíš má moc nad každým „malomocným“, jako jsem já a ty [J 17, 2], jen On má a dává věčný život [J 17, 3], který je v poznání pravého Boha a jím poslaného Ježíše Krista [J 17, 3]. Jedině On je ten milovaný Syn, v němž má Otec své zalíbení [Mt 13, 17],

jím očištěných! Oslovení Boží se obvykle neděje v davech, ale v jednotlivcích a odpovědnost za jeho přijetí stoupá s mřou udělených hřiven, zejména národu izraelského. Docela odlišná je situace v pohanské Gadaře (Mk 5, 18 až 20) a v té době, kdy se milost Boží po odmitnutí a zavržení Mesiáše Židy —

obrací ke všem jazykům, pokolením a národům!

Tvoje a moje svědecství o „očištění malomocenství“ je a má být v období budování církve Pána Ježíše Krista především věci posvěceného života a pak teprve slova, má se týkat každého — „kněze“ i „muže z obecného lidu“, bohatých i chudých, věřících i nevěřících, hodných i nehodných! Má začít ve tvém domě a šířit se od tvého domu dále, a to ne se zaměřením na zástupy, ale na jednotlivce! „Ukaž se“ tedy, a odváděj poctivě daň své lásky Bohu a bližním pro Pána Ježíše a vždy JEN PRO JEHO OSLAVENÍ! Vždyť tě přece jedině On právě tak jako mne očistil od „malomocenství“. Ještě jsi nepoznal PRAVDU v její vysvobojující moci? (Ko 1, 13; J 8, 32) Raduj se, vždyť moc nepřítele je přece v tvém životě zlomena a on už dávno není tvým páñem! Jsi draze vykoupeným a očištěným vlastnictvím svého pravého Pána a Spasitele, který si tě už nikdy nikým nedá vzít (Ř 8, 26–39)!

kk

Kristus - Pomazaný (M 16,20)

Ve Starém zákoně byl olej symbolem Ducha Božího. Pomazání bylo kněží i nejvyšší kněz (2M 29, 7), proroci (1Kr 19, 16b) a králové (1Sa 2, 10.35). Všichni pomazaní poukazovali na skutečně pomazaného — Mesiáše — jehož pošle Bůh a bude současně knězem, prorokem i králem nejvyššího významu. Snad nejlépe vyjádříme jméno Krista — Mesiáše opisem: „Král pomazaný Duchem Boha“. Když přečetl Pán Ježíš v synagóze v Nazaréti mesiánské proroctví Izaiáše (k. 61, 1–2) „Duch Páně nade mnou, proto, že pomazal mne...“, dodal k tomu: „Dnes naplnilo se písmo toto v uších vašich“. I z mnoha jiných výpovědí Pána Ježíše je patrné, že na svůj nástup a působení (Mesiáše) vztahuje vyjádření mnoha proroků z velkého časového rozpětí. Jsou to proroctví ukazující na Krista,

jež postupovala mnoha staletími. Jsou vyjádřena ranními červánky, které ukazují na příchod nového dne. Příchodem Mesiáše nastal nový den. Mnohá jména, jež byla ve Starém zákoně přisuzována přicházejícímu Bohem Pomazanému, popisují jeho původ, podstatu, poslání a působnost. Některá jména, jež najdeme v Novém zákoně potvrzují, prohlubují a osvětlují život a povolání Kristovo.

Očekávaný Mesiáš byl Židům pojmem všeho vysokého, vzněšeného, blízkého Bohu. Víme, že očekávání Mesiáše vzhledem k Pánu Ježíši bylo převrácené, lidé se ohlíželi v prvé řadě na věci samé. Učedníci sami netvořili výjimku. Pán Ježíš Kristus šel bezstarostně svou cestou, nestaral se o přízeň národa a jeho očekávání. Nepřipustil neznalost, že jeho království je z tohoto světa (J 18, 36, Mt 26, 63–64).

Pán Ježíš snášel rozličné falešné mesiánské představy i naděje svých učedníků. Správně vedl Ondřej svého bratra Šimona k Pánu Ježíši slovy: „Nalezli jsme Mesiáše, což se vykládá Kristus“ — Pomazaný — (J 1, 42 b). A přece je nám dobře známo, kolika pochybnostem byla následně vystavena jejich víra. Bleskové vznícení srdcí učedníků, že jejich Mistr je Bohem poslaný Mesiáš, muselo pak obstát v těžkých zkouškách. A přece pokračovalo od poznání k poznání, takže Petr na otázku Pána: „Kým praví lidé býti mne, Syna člověka? Vy pak kým mne býti pravíte?“ mohl odpovědět: „Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.“ Tím se Petr distancuje i jménem ostatních učedníků od přízemního mesiánského pohledu na Krista. Pán mu ale řekl: „Blahoslavený jsi Šimone, synu Jonášovi, nebo tělo a krev nezjevilo tobě, ale Otec můj, který je v nebesích“ (Mt 16, 13–17).

I dnes dochází k tomu, že skrze Ducha svatého nám je zjeven Ježíš Kristus. Chybí-li nám takové zjevení, pak i v naší době prožíváme různá pohoršení, zklamání podobně jako jeho současníci. Jsou to nesplněná lidská, pozemská přání a očekávání, která jsme si sami vytvořili.

Vjezd Pána Ježíše do Jeruzaléma způsobil mocný vzestup víry učedníků v Mesiáše. Množství lidu jáhalo: „Hosana synu Davidovu. Požehnaný, kterýž se běže ve jménu Páně! Hosana na výsostech“ (Mt 21, 9). Za krátký čas však jejich víra utrpěla těžkou ránu, díky Bohu, že ne smrtelnou. Pilát se ptal lidu: „Co pak učiníš s Ježíšem, kterýž slove Kristus?“ Oni pak více křičeli řouce: „Ukřižován bud“ (Mt 27, 22–23).

Teprve prožitky velikonoč a letnic poskytují neotřesné poznání a jistotu, která už není podrobena žádným pochybnostem a kolísání: „Ježíš je skutečně Kristus, živý Syn Boží.“

připr. ZD

Perličky Dr. M. Luthera

- ◆ Boh robí z každého domu výchovný ústav a otca jeho riaditeľom, aby bdel nad svojimi dietkami, živil ich a dával im dobré naučenia. Majú sa učiť dôverovať Bohu, baf sa Ho a v Noho skladaj svoju nádej.
- ◆ Dobrotivosť znamená nebo, hnev znamená peklo. Stred medzi oboma je tento svet. Preto čím si láskavejším človekom, tým si bližšie k nebu.
- ◆ Viera je prameňom všetkých dobrých skutkov.
- ◆ Ak zbadáš, že slúžiš len sebe samému, potom si uvedom, že je to falosná služba.
- ◆ Diabol priniesol hriech a smrť. Naproti tomu Boh priniesol v Kristu smrť, hriech hriechu, jed jedu a otroctvo otroctvu.

Několik otázek pro chvíle ztišení

Téma: EVANGELIUM PODLE JANA

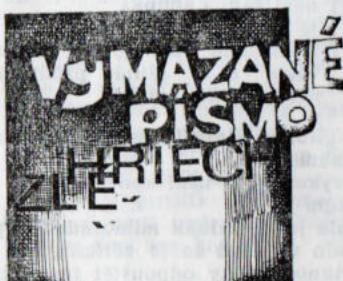
1. Jméno Jan znamená:
    - a) Milovaný
    - b) Hospodin je milostiv
    - c) Syn bromu?
  2. Kdo první vyznal o Pánu Ježíši, že je Synem Božím, králem Izraele:
    - a) Jan Křtitel
    - b) Natanael
    - c) Šimon?
  3. Kdo řekl: „Boha žádný nikdy neviděl“:
    - a) Jan Křtitel
    - b) Pán Ježíš
    - c) evangelista Jan?
  4. Po které události se Židé prvně rozhodli, že Pána Ježíše zabijí:
    - a) po uzdravení slepého
    - b) po vyhnání penězoměnců z chrámu
    - c) po uzdravení 38 let nemocného?
  5. Golgota je:
    - a) řecký název hory Lebka
    - b) hebrejský název hory Lebka
    - c) aramejský název hory Lebka?
  6. Kdo za života Pána Ježíše prorokoval o něm, že zemíe za národ:
    - a) Jan Křtitel
    - b) Kaifás
    - c) Zachariáš?
  7. Do 6 kamenných nádob v Káni (div na svadbě) vešlo kolem:
    - a) 350 litrů vody
    - b) 520 litrů vody
    - c) 700 litrů vody?
  8. Který z mužů byl tajným učedníkem Pána Ježíše:
    - a) Nikodém
    - b) Josef z Arimatie
    - c) Lazar?
  9. O církvi v evangeliu Janově:
    - a) není žádná zmínka
    - b) je obrazná řeč v 15. kapitole
    - c) získáváme poznání, že je „nevěsta“ a že jejími příslušníky nebudu jen Židé?
  10. Ve 20, 23 Pán Ježíš říká deseti apoštolům: „Komu odpustíte hříchy, jsou mu odpuštěny, komu zadržíte, zadrženou jsou“. Znamená to:
    - a) pozdní dodatek pro zmocnění kněží k vykonávání ušní zpovědi
    - b) mimořádná pravomoc daná pouze apoštolům
    - c) že není řeč o moci odpuštět hříchy, ale je to jednak mimořádná odpovědnost apoštolů při posuzování toho, kdo vyznává že je věřícím, zda je skutečně znovuzrozen a pak obecně povinnost lásky odpuštět těm, kteří se proti nám proviní?
  11. Pánova řeč o jezení jeho těla a pití jeho krve v 6. kapitole:
    - a) je Janovou verzí ustanovení Památky Páně
    - b) nutí k vážnému uvažování o tom, zda při Památce přece jen nedochází k proměněn chleba a vína
    - c) přímo nesouvisí s Památkou Páně, má jednoznačně duchovní význam?
  12. Z rozmluvy Pána Ježíše s Nikodémem vyplývá, že:
    - a) nový rod se získává vírou („z Ducha“) a křtem („z vody“)
    - b) nejprve „z vody“ a potom „z Ducha“ = křest nedospělých provedených ve víře těch, kteří jej udílí, předává křtěnce do mimořádné péče Boží, a ta vytvárá víru v příhodný čas
    - c) „voda“ je Boží Slovo, Duch působí skrze toto Slovo a člověk obracející se v pokání k Pánu Ježíši prožívá v odpuštění hříchů nový rod. Pán s Nikodémem nemluví o křtu, ale o znovuzrození?
- Odpovědi:**
1. b), 2. b), 3. a), 4. c), 5. c), 6. b), 7. b), 8. b), 9. c), 10. c), 11. c), 12. c).

PODĽUKODNÉ SKUTOČNOSTI

Vymažúci písmo, napísané proti žieho meradla „nieto spravodlivého ani jedného...“, nieto toho, kto by činil dobré“ (R 3, 10–12). Iziáš napísal: „Rozprávaj ty, aby si mal pravdu a bol spravodlivý! Tvoj prvý otec zhrešil a tvoji prostredníci sa dopúšťali prestúpenia proti mne“ (43, 26–27). Pán Ježiš položil otázku najprednejším ľuďom Izraela: „Kto z vás je bez hriechu...“ (J 8, 7). Aký zármutok, strach a beznádennosť by nás zovierali takto sa postaviť pred Boží súd!

Kološanom 2, 14–15

V tomto texte čítame o troch podivuhodných skutočnostiach: vymazané písmo, kríž a víťazstvo. Zamyslime sa nad nimi.

Náš Boh je Bohom poriadku. Na svede sa píšu knihy, dejiny, kroniky, ale aj trestné záznamy. Čím väčšie záznamy o každom človekovi má Boh! Prokop Malachiáš píše: „Vtedy sa zhovárali medzi sebou tí, ktorí sa báli Hospodina a Hosподin pozoroval... a bola písaná pred ním pamätná kniha“ (Mal 3, 16). Apoštolovi Jánovi bolo ukázané, že na Božom súde budú otvorené kníma mŕtvi budú súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách (Zj 20, 12). O každom z nás sa v nebesiach robí záznam nášho života, o dobrých aj zlých skutkoch. Asi nikto by sa neodvážil povedať: „O mne tam nemajú čo zlé písat“. Opak je pravdou. Vedľa Bo-

že však východisko. Pán Ježiš prišiel z nebies, aby zomrel na golgotskom kríži pre hriechov. Preto Boh mohol vymazať písmo, napísané proti nám, priblížiť ho na kríž. Tak nám prejavil úžasnú milosť a v tejto milosti nám i „daroval všetky hriechy“, to znamená zmazal ich, odstránil, nikdy nebude na ne spomínať, díva sa na nás tak, ako keby sme ich nikdy nevykonali. Ako sa to mohlo stať? „Lebo toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom“ (2K 5, 21). Naše hriechy Boh uvalil na nevinného Syna, Pána Ježiša. Ale nielen to! On Ho za tieto naše hriechy súdil, a odsúdil. Nemohol inak. Odplata za hriech je smrť. A tak Boží Syn zomrel potupnou, hroznou smrťou na Golgoti, a to za nás, na našom mieste. To je radostná zvesť, ktorá sa šíri až podnes svetom. Každý človek, ktorý celým srdcom uverí tomuto Božiemu činu v Pánovi Ježišovi, ktorý chce byť záchranený pre večnosť a túži po očistení svojich vin, ktorý Bohu v pokáni vyzná svoj hriechy stav, obdrží túto milosť a istotu, že aj jeho dlžobný úpis voči Bohu, písmo napísané proti nemu, je v tom okamihu zmazané. To prináša pokoj a radosť do srdca veriaceho a slávu Bohu.

Prečo práve kríž to bol, na ktorý Boh mohol priblížiť písmo napísané proti nám? Iného východiska nebolo. Ľovek nemohol napíniť zákon, dany skrze Mojžiša, nemohol, sa ospravedlňovať svojimi skutkami. V celom vesmíre nebolo také výkupné, ktoré by mohlo byť prinesené za hriech sveta, ako to povedal Jób. Boh vyhlásil: Odplata za hriech je smrť – a tento spravodlivý výrok musel byť splnený. Stalo sa to na kríži. Ako Mojžiš povýšil hada na drevo, aby každý, kto sa naň pozrie, bol zachránený od smrti, tak musel byť povýšený Syn človeka. Na kríži bola dokonale splnená požiadavka spravodlivosti. Kríž priniesol mier, a to pre nebesia aj zem (Ko 1, 20). Na kríži bolo zabité nepriateľstvo (Ef 2, 15–16). Ale kríž znamenal aj víťazstvo.

Najvyšší kráčaj, kniežatá, Ľud, Heródes, Pontský Pilát — tí všetci sa zrotili proti pomazanému Služobníkovi, Pánu Ježi-

šovi (Sk 4, 27). Tak sa prejavila ľudská i démonska zloba, aby vykonala najväčší zločin na tejto zemi — zavraždila Božieho Syna. Na Golgoti sa stretli: láska a nenávist, svetlo a tma, dobré a zlé. Láska zvíťazila: „Otče, odpust im, lebo nevedia čo robia!“ Pán Ježiš zvíťazil nad svojimi nepriateľmi. Keď sa zástupy ľudu, vidiacich udalosti na Golgoti, vracači späť do mesta, bili sa do pís (Lk 23, 48) a niektorí hovorili: To to bol naozaj Syn Boží (Mt 27, 54). Božia láska a moc ich odzbrojila, verejne vystavila na odiv, premohla. Naplnilo sa slovo: „Hanbif sa budú a zdesení sú budú sa veľmi triať všetci moji nepriatelia. Naspäť sa obrátia a budú sa hanbiť razom“ (Ž 6, 11).

Ale Golgota znamenala ešte väčšie víťazstvo — nad satanom a celou jeho ríšou. Knieža tohto sveta bolo na Golgoti odsúdené! Preto Pán Ježiš ako víťaz mohol a môže vytrhovať z jeho kráľovstva všetkých tých, ktorí uveria v Pána Ježiša ako Spasiteľa a odovzdajú mu svoj život.

A tak máme príčinu radovať sa, lebo písmo proti nám bolo pribité na kríž, naše hriechy boli odstránené a moc temnosti premožená. To je ovocie Golgoty, kríža Pána Ježiša Krista, Jeho smrti i vzkriesenia!

M. O.

Modlitby v nouzi

Daniel... třikrát za den klekal na kolena svá, a modlival se... tak jakož prvé to činival. (Da 6, 10).

Mnozí ľudí se obráčaj k Pánu pouze tehdaj, jsovali v těžkostech. Istie, že modlitba v nouzi je lepší než nemodlit se vůbec. Když Petr tonul na moři, udělal dobře, když vykřikl: „Páne, pomoz mi“ (Mt 14, 30). Také Jonáš se modlil v okamžiku nebezpečí, a to „v útrobách ryby“ (Jon 2, 1). I Jonášova modlitba je hodná doporučení. Bůh odpovídá jak na modlitbu Petru, tak Jonášovi. Ale ať jsme v těžkostech, nebo prožíváme rádost, nemělo by to mít vliv na náš modlitebný život. Modlitba má být každodenní sou-

částí našeho života, a to bez ohledu na okolnosti, v nichž se právě nacházíme.

Takovým příkladem správného modlitebníka je Daniel, který se modlil za všechn situaci. Danielovi nepřátelé si vynutili na babylonském králi Dariovi nařízení, podle něhož nikdo nesměl nic žádat po dobu třiceti dnů od žádného člověka ani Boha, jen od krále. Kdo by toto ustanovení porušil, měl být vložen do jámy lvům naposled. I když Daniel toto vše věděl, „říká, když za den klekal na kolena svá“ a modlil

se stejně, jako před vydáním králova nařízení. Daniel je vzorem modlitebníka oddaného Bohu, který se modlí ve všech životních situacích.

I když nás nebeský Otec vítá naše modlitby, když prožíváme krize, má větší zálibení v děkovných modlitbách, v nichž Jemu vyjadřujeme svou vděčnost z prožitých zkušeností. Ať jsou životní okolnosti jakékoli, ať prožíváme dobré nebo špatné, modlitba musí být životní součástí našeho duchovního života. Jestlipak jsi se již dnes modlil? přel. -jh

SILVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ K 25. VÝROČÍ ZALOŽENÍ MEZINÁRODNÍ KMK

se konalo 14. 10. 1983 ve velkém sále hotelu Internacionál v Praze za přítomnosti prezidenta KMK biskupa Dr. Tótha, viceprezidenta prof. Dr. Alberta Raskera z Hollandska, gen. tajemníka KMK Dr. L. Miřejovského, gen. biskupa prof. Dr. Jána Michalka a čestného člena předsednictva nejbližší přibuzné nezapomenutelného zakladatele prof. Dr. Hromádkové — pí. Naděje Hromádkové. Sto vybraných účastníků všech členských církví z celého světa bylo přivítáno v duchu hesla „Požehnaní mírotvorcům“ v pěti světových jazycích. Projevy uvedených členů předsednictva byly vesměs zaměřeny na vznik a historický vývoj KMK, spjatý s osobou a mírovými idejemi zakladatele a další úspěšné rozvíjení jeho odkazu praktického dělného křesťanství neoddělitelného od pokrokového řešení sociální otázky, zajišťující skutečný mír. Řečníci se dále věnovali přehledu dosavadní aktivity KMK na poli mírové práce, v níž roste její mezinárodní autorita. Přes výrazné zhoršení situace zejména v poslední době zachovává KMK neochvějnou víru v konečný zdar své a společné mírotvorné činnosti všech lidí dobré vůle na celém světě, kterou třeba nyní vystupňovat tím více, cím více nás zavazuje odpovědnost za nesení evangelia dnešnímu světu. A čím jiným bylo, je a má zůstat evangelium Kristovo na tomto světě, než eticky nejvyšším a nejvzácnějším prostředkem k šíření míru a pokoje, který musí začít v lidském srdci a který se projevuje prakticky v obětavých činech především službou všem lidem na zemi, trpícím dosud sociálním, racionálním, národnostním či náboženským útlakem a nesvobodou. -r-

zprávy ze sborů

Přístavba a přestavba sborového domu v Bohumíně

Celá akce probíhá svépomoci, je tedy společným dílem ochotných bratří a sester Křesťanských sborů, kteří pomáhali v denních i vicedenních brigádách. Celkem se při různých pracích vystřídalo asi 40 osob od 15 do 78 let.

Nikde se neprojeví „práce lásky“ a „skutek víry“ více, než při podobné akci. Proto chceme touto cestou vyjádřit upřímné poděkování všem, kteří obětovali čas k fyzické pomoci či finanční prostředky a všem, kteří nám pomáhali na modlitbách. (Za celou dobu stavby se nestal žádny úraz. Díky Pánu za to!) Také děkujeme všem sborům, které vyčleněním určitých nedělních sbírek systematicky přispívají na „stavební účely“ sboru Ostrava.

Potěšitelná je i pomoc přátel. Jeden ze spolupracovníků bratra F., který často pomáhal při stavbě, získal v podnikové soutěži nabytek do obývacího pokoje (stěnu) a vysvětlil si to následovně: „Já vím, proč jsem vyhrál — protože pomáhám na Vašem sborovém domě.“ — Když pomocníci — přátelé, kteří stojí „zatím“ mimo církev Pána Ježíše, mají takové poznání o Boží odplatě, není to k zahanbení mnohým z nás?

A tak s vědomím zodpovědnosti před Pánem za svěřené dílo podáváme našim spoluřídicím tuto zprávu a prosíme je, aby naši společnou „starost“ nesli nadále na modlitbách. Pokud by se našla ochotná srdce i ruce, povzbuzujeme je k účasti dle jejich možností. Na veškeré dotazy odpoví a informace podává: bratr Zdeněk Fišánek, Palackého 700, 735 81 Nový Bohumín.

„Cinice dobrě neoblevejme... pokud čas máme“. (Ga 6, 6—10; Zj 22, 12)
-sek

V Novém Přerově se dožil vzácného životního jubilea 90 let bratr JOSEF KARBULA v dosud plné duchovní svěžestí. Těšíme se z jeho pravidelné návštěvy našich shromáždění a vzácných modliteb. Jeho život je nám příkladem věrnosti. Do dalších let přejeme jemu a jeho rodině mnoho Božího požehnání.

Věřící z Nového Přerova a Dolních Dunajovic

Dňa 27. 10. 1983 si Pán Ježíš povolal k sebe milého brata RUDOLFA RANTUCHA z Považskej Bystrice vo veku 62 rokov. Pozemskú púť ukončil po krátkej fažkej nemoci. V posledných dňoch jeho pobytu v nemocnici prítomnosť jeho manželky s povzbudzovaním Božím Slovom a modlitbami znamenala mocné svedectvo o Božej milosti. Brat Rantuch chodil so svojím Pánom ako znovuzrozený len štyri roky. Ale aj to stačilo k tomu, aby mohol vyznať, že žiť s Kristom na tejto zemi je krásne, ale prejsť s Ním dolinou tône smrti do večnosti je ešte krajsie. Takýto odkaz zanechal svojim príbuzným. V púchovskom a nimnickom zbere zostala na neho pekná vzpmienka. -pk

Po krátké nemoci a ve věku 75 let odešel k Pánu bratr EDUARD VALERIÁN z olomouckého sboru. Účast bratří a sester na pohřebním shromáždění i spoluobčanů byla svědectvím tichého, ale požehnaného života milého bratra. -r

JÁ JSEM VZKRÍSENÍ A ŽIVOT..., to jsou slova Boží záruky nadepsaná nejen v záhlaví smutečního oznámení, ale i nad životem milé sestry ANNY KULČÁKOVÉ.

Byla odvolána do nebeského odpočinutí a radosti svého Pána dne 10. 9. 1983 ve věku 77 let. Do srdcí všech, kteří ji znali, se zapsala srdečným přistupem ke všem lidem a zvláště upřímnou touhou po obecenství domácích víry.

Věřící ze sboru Vsetín

Z obsahu XV. ročníku

BIBLICKÉ VÝKLADY

- Základy biblického učení (2)
- Pokánie (4)
- Stopy ke kříži (10, 36, 56, 86, 127)
- Pohľad do knihy Zjavenia (12, 46, 66, 84, 111, 132)
- Nepravý šafář (14)
- Mamon nepravosti? (40)
- Slepý od narození (50)
- Zvláštní hodina (73)
- Môj milý má vinici (81)
- Pokrývání hlavy (97)
- Oheň v životě křesťana (100)
- Jména Spasitele (108, 139)
- Náprsník soudu (122)
- Bližšie k Bohu (135)
- Malomocný (136)
- Tri podivuhodné skutočnosti (142)

ÚVAHY A RADY

- Do nového roku milosti (1)
- Rozvody (6)
- Charakter Božieho sluhu (18)
- Tak Bůh miloval svět (20)
- Zvelebovanie (24)
- Rút (25)
- Jak lze cestovat (28)
- Reformácia (30, 53, 90, 104, 124)
- Co udělás (35)
- Vodcovia Božieho ľudu (44)
- Aby naše ovocie zostávalo (49)
- Kúp si zlato (63)
- Normální člověk (69)
- Gedaliáš, zodpovedný zástupca (77)
- Setřené slzy (88)
- Víme, jak a za co se modlit? (110)
- Nový život (114)
- Když se temné mraky kupí (121)
- Jaká jsou naše modlitební shromáždění (129)
- Pravidlá kresťanského života (134)

Několik otázek pro chvíle ztišení

- (141)
- Modlitby v nouzi (143)

SVĚDECTVÍ

- Svědectví o nevšední radosti (22)
- Svědectví sestry, manželky a matky (71)
- Otcův dopis (95)
- Evanjelium zasahuje (116)
- Jak mne Pán vysvobodil z povrchnosti (133)

BÁSNE

- Věřím Pane, pomoz nedověře mé (9)
- Staronová pohádka (43)
- Dal som ti dvere otvorené (58)
- Démant (89)
- Je ešte kúsok cesty (102)
- Miluji (131)

ZÁŽITKY — PŘÍBĚHY

- Malé stromy (8)
- Odhalený hudebník (13)
- Očima lásky (27)
- Nevidím ho (34)
- Křestan v rodině (59)
- Příběh z Anglie (65)
- Je to jen malá věc (68)
- Naděje nezahanbuje (79)
- On mne zná (83)
- Všetko má svoj čas (102)
- Chvála lékaře Lukáše (108)
- Odměna za lásku (113)
- Za dobrou zprávu (119)
- Udržuješ správný směr? (120)
- Drobné úkoly (130)